REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 127. Brașov, Miercuri 11 (24) Iunie 1908.

Jubileul „Gazetei" în Brașov.

Brașov, 9 (22) Iunie a. c.

Ziua de eri ni-a reamintit zilele cele mari de însuflețire din epoca noastră de redeșteptare națională, pe când Românii din Brașov și din întreaga „Țară a Bârsei" se distingeau prin aceea, că erau totdeauna între cei dintâi luptători pentru libertatea și cultura neamului românesc.

Deși fusese anunțată cu două zile mai înainte, manifestația pentru „Gazeta Transilvaniei", ea a fost de o spontaneitate și de-un avânt care a produs cea mai adâncă impresiune asupra privitorilor români și neromâni. Cești din urmă, văzând defileul grandios al conductului de torțe, ca și care nu s'a mai pomenit în Brașov, văzând miile de Români întruniți la serbare, s'au întrebat nu numai unul cu mirare, dacă se poate ca o astfel de manifestație să fie românească și încă curat românească?

Nu numai că s'a putut, dar a fost la înălțime, prin nobilul entuziasm, ce a isbucnit după timp îndelungat earăși cu putere elementară, anunțând, la amici și adversari, că este încă tare și sănătos și nici una din neajunsurile vremurilor n'a putut sgudui sufletul românesc în poporul nostru.

Dar să lăsăm să vorbească faptul acestei frumoase și memorabile manifestări naționale prin el însuși și să facem loc descrierei festivității din partea raportorului nostru:

Deputațiunea Românilor din Brașov și jur.

La orele $11\frac{1}{2}$ s'a prezentat deputațiunea fruntașilor din Brașov și împrejurime în locuința d-lui Dr. A. Mureșianu. Din deputațiunea imposantă, condusă de d-l advocat Ioan *Lengeru*, au făcut parte toți fruntașii Brașovului și din împrejurime în număr de peste 50.

Au fost reprezentate: congregațiunea comitatensă și reprezentanța orașului, corpurile didactice dela școalele secundare, comerciale și primare, reprezentanții comercianților și meseriașilor români, advocații români din Brașov, preoțimea și învățătorimea din ținutul Brașovului și reprezentanții poporului românesc din Brașov și comunele învecinate.

In numele acestei impuitoare deputațiuni a luat cuvântul d-l advocat Ion Lengeru, rostind următorul discurs însuflețit:

Stimate d-le Redactor!
Suflet viu al „Gazetei"!
Stimate Amice!

Românii din orașul și comitatul Brașov se presentă spre a-ți aduce omagiile lor din incidentul jubileului de 70 de ani de esistență ai jurnalului nostru »Gazeta Transilvaniei« și al jubileului de 30 de ani de când Tu în persoană redigezi acest jurnal.

Spre a fi bine înțeleși de ce ne însuflețim atât de puternic de acești ani epocali, ne întrebăm, cum am stat înainte de acum 70 de ani, cum stăm astăzi după 70 de ani și ce influință a avut »Gazeta Transilvaniei« asupra vieții poporului nostru?

Acum 70 de ani ne aflam la începutul binișor înaintat al veacului al XX-lea, veac cu renume cultural. Mai cu seamă în ceea ce privește naționalismul, acest veac era cu deosebire chemat să pună în practică resultatele revoluțiunii celei mari franceze, acest veac avea să realiseze roadele muncii udate cu sângele a milioane de oameni pentru ideile libertății, egalității și ale frățietății din veacul al XVIII-lea.

Trecuseră dară acele vremuri, când țăranul nostru trăgea la jug alăturea cu vita; încetaseră vremurile cari opreau poporul român de a-și trimite copiii la școală; ba pot zice că nu se mai auzia nicăiri ca să se prescrie țăranului cum să se îmbrace și cu cari flori ale naturii să se împodobească. Idealurile libertății și ale egalității imediat după ivirea lor în Franța, ca prin sbor au atins și sufletele fiilor națiunei noastre, cari doreau a scăpa de jugul ce-i apasă.

'A avut ivirea acestor idealuri de libertate acea influință, că fii aleși ai neamului și-au însușit principiile acelor idealuri eluptate de popoarele culte din apus, și cu un simț de jertfă ne mai pomenit se hotăresc la anul 1838 să creeze un far luminos, care să scoată din întunerec nația românească, luminându-o pe toate terenele și dându-i povețele trebuincioase pentru toate relațiile vieții.

Neamul românesc din țările coroanei ungare, setos de bine, ascultând sfaturile și urmând stelei luminoase, s'a grăbit a se arăta lumii celei mari ridicându-și un monument identic cu al fraților săi din apus, și-au ridicat monumentul din 1848, pe care l'au și sfințit prin sângele a 40,000 de fii ai săi.

Au arătat prin acest monument lumii celei mari, că aici în patria sa moștenită dela moși-strămoșii săi, deși înființată împreună cu ceilalți frați concetățeni de alte neamuri, totuși voește să trăiască cu numele său, cu cultura sa, cu limba sa, cu portul și obiceiurile sale, peste tot cu susținerea individualității sale române, ca factor al națiunei politice ungurene, apărându-și patria sa Ungaria cu toate puterile fisice și morale întocmai precum moși-strămoșii săi și-au jertfit tot ce au avut mai scump pentru înființarea, apărarea și înălțarea patriei, împodobind prin faptele sale istoria patriei și eternisând gloria neamului și a viței române, ca element trainic întru susținerea statului.

Spre a-și statornici puterea de existență culturală-morală ca popor român, poporul român condus de lumina stelei ivite pe ceriu la 1838, care-l făcea să-și vadă din fundul colibei ascunse prin păduri, chiar obârșia nobilă din care se trage, s'a îngrijit de instituțiuni corăspunzătoare, și-a regulat biserica, care i-a fost totdeauna razimul și ocrotitorul vieții sale naționale și a împodobit-o cu miile de școale poporale, ce le susținea din propriile sale puteri pentru de a-și îmbogăți mintea cu cunoștințele necesarii, pentru de-a hrăni adevăratul sentiment patriotic, adecă neadormita dragoste cătră patria noastră iubită, care este și a noastră pentrucă la înființarea și susținerea ei au contribuit moși strămosii noștri, cari ni-au lăsat-o moștenire nouă pe cum și noi vom lăsa-o moștenire fiilor, nepoților și strănepoților noștri dimpreună cu toată individualitatea noastră națională.

Dar cine a dat și dă putere de lumină acestei stele; cine o ține în continuu aprinsă de când s'a ivit ea pe cer?

Sunt fiii poporului român cei mai aleși, cei mai gata de jertfă, cari n'au crutat nici timp, nici ban, nici chiar sănătatea lor, pentru a nu lăsa ca aceasta stea să înceteze de a lumina în continuu în cea mai curată lumină.

Nu ne este dat a ne putea închina tuturor măreților persoane, cari au contribuit la înființarea »Gazetei«, cu atât mai puțin la toate acele persoane, cari au contribuit ca »Gazeta« fără preget în tot timpul și în curată lumină să lumineze chiar și în cea mai ascunsă colibă a țăranului român. Nu, durere! nu ne putem închina tuturor acestora, lui G. Bariț, Iacob și Andrei Mureșan etc. etc.

Dar avem în fața noastră sufletul de astăzi al acestei preamărite stele »Gazeta«.

In fața noastră și a întregei națiuni române din Ungaria ții D-Ta aprinse flacările ce dau lumina, de care se încălzește prin »Gazetă« casa Românului, fie el cărturar, negustor, meseriaș sau plugar bogat sau sărac, ții în viu foc aceste flacări, sunt acum 30 de ani.

Știm ce muncă este aceasta, știm că e împreunată cu viață de om: dar peste toate aceste trecem cu bucurie când vedem că poporul, luminat și el și condus de lumina răspândită, își înțelege posițiunea, s'a deșteptat și se pune el singur la pândă ca să-și apere drepturile.

Știm că al D-Voastre este în mare parte meritul deșteptărei. Ne presentăm deci spre a Vă aduce omagiile noastre rugându-Vă să le primiți cu dragostea cu care Vi-le presentăm, zicându-Vă în numele nostru și al tuturor Românilor: Dea Dumnezeu ca »Gazeta« să lucească încă multe sute de ani înainte, ca să poată fi far luminos și urmașilor noștri!

Infiintătorilor le dorim odihnă de veci legătuindu-ne înaintea lui Dumnezeu, că memoria lor vom păstra-o totdeauna vie în inimile noastre.

Iar D-Voastră D-le Redactor Vă dorim din inimă sinceră reînsănătoșare, putere de a fi far luminos pentru neamul românesc și mai departe. Vă dorim să trăiți la mulți ani, sănătos și vesel, viața să Vă fie încununată de resultatele dorite pentru neamul nostru mult cercat.«

La discursul d-lui Lengeru însoțit de puternice »să trăiască« ale celor prezenți, d-l **Dr. Aurel Mureșianu** a răspuns cam următoarele:

Stimaților Domni, iubiților frați!

Ceeace v'a adus la mine si ceeace a dat naștere manifestației d-voastră, călduroase și românești, este faptul existenței »Gazetei Transilvaniei« timp de 70 de ani aici în Brașov în mijlocul D-voastră.

Nu v'ați întrebat vre-odată de corelațiunea aceasta între »Gazetă« și Brașov? Acest vechiu centru de cultură cu viața și împrejurările lui a favorizat acum 70 de ani înființarea »Gazetei«. Și în tot timpul destul de îndelungat pentru începuturile culturei noastre românești, el a găsit aici un loc de stare și de scutire.

Ba s'a întâmplat că și dupăce forța împrejurărilor a silit pe neuitatul George Barițiu să treacă de aici la Sibiiu și după ce a întemeiat acolo un alt ziar, »*Gazeta*« *totuși a rămas neclintită căpătând ajutor prin venirea și întrarea mea în șanțul ei de apărare.*

Ar fi putut acest ziar, ori cât de mult ar fi jertfit cei ce l'au condus, să dăinuiască atâta vreme, dacă nu-și avea rădăcină și în *simpatia și încrederea* neturburată, de care s'a bucurat în tot timpul din partea tuturor Românilor precum și din partea Românilor din Brașov? Această simpatie și încredere tradițională, domnilor, este care v'a adus și astăzi aici și care, ori cât prin schimbarea vremurilor s'a părut de multe ori că s'au schimbat și înclinările unora dintre d-voastră pentru *vechia direcție a luptelor naționale*, reprezentată cu statornicie de acest organ de publicitate, totuși ei au *revenit* iarăși *în momente însemnate și decisive la matca românismului propagat sub stindardul „Gazetei Transilvaniei«*. Și iarăși ne-am regăsit și ne-am îmbrățișat ca frați adevărați, fiindcă unul și acelaș este scopul nostru al tuturor, și fiindcă ori ce ar aduce soartea acestui popor mult sbuciumat, *pentru el nu poate să fie altă scăpare decât a-și apăra și a-și cinsti limba și legea cu credință statornică și neînfrântă.*

Această nizuință comună este și rămâne cea mai tare verigă din lanțul frăției noastre românești.

Pentru urarea plină de dragoste frățească ce mi-a făcut'o d-l Lengeru în numele d-voastră, ca să conduc încă de aci înainte mulți ani ziarul în a căruia frunte stau, vă mulțumesc din suflet. Nu știu ce-mi este scris în cartea sorții, dar după o muncă și stăruință atât de îndelungată, vă mărturisesc iubiți frați, că mă simt ca și când m'aș fi reîntors dintr'o lungă campanie, — vulnerat. Buna provedință dându-mi puteri nouă, le voiu încorda și în viitor pe cât îmi va fi numai cu putință pentru a servi marea cauză, căreia mi-am dedicat viața.

Si în acest moment sărbătoresc, iubiților frați, n'am o dorință mai fierbinte decât ca Dumnezeu să dea tărie și însuflețire adevărată *urmașilor bunilor Români și marilor binefăcători și propagatori ai culturei române din Brașov*, ca sub deviza comună »uniți în cugete, uniți în simțiri« s'ajungem zilele mai bune, după cari au oftat părinții și strămoșii noștri până la ultimul moment al vieței lor.

Să trăiți!

*

Intre urările calde ale celor de față d-l Mureșianu a mulțumit fie-căruia în parte strângându-i mâna la despărțire.

Conductul de torțe.

Manifestațiunea cea mai imposantă a zilei de Duminecă a fost mărețul conduct de torțe, care s'a format la orele 8 seara în piața Prundului. La conduct au participat aproape 300 de purtători de torțe din toate breslele sociale și un public imens. După-ce fură aprinse torțele, conductul s'a pus în mișcare la orele $8\frac{3}{4}$ având în frunte muzica orașului sub conducerea d-lui capelmaistru locțiitor Kruppa.

In sunetul unor marșuri frumoase și duioase românești conductul a traversat în cea mai perfectă ordine piața Prundului, apoi strada Caterinei, și a trecut pe dinaintea școalelor noastre în strada Orfanilor apoi în strada Hirșer (a teatrului) de unde ajunse în piață. Pretutindeni în lungul său defileu conductul, căruia îi urmau vre-o 2—3000 de oameni, a produs admirație și însuflețire.

Efectul impunător al conductului în momentul ivirei sale în piața Brașovului, nici că se poate descrie. Șirul purtătorilor de torțe părea că nu se mai sfârșește, iar strigătele de să »Trăiască«, cari isbucniseră din sute de piepturi însuflețite, păreau că fac să se cutremure Tâmpa.

Ca și când ai bate în pălmi vasta piață a Brașovului fù inundată de o mulțime de câteva mii de Români și de public de toate naționalitățile, care a ținut să asiste la această măreață manifestațiune românească.

După ce conductul a înconjurat casa Sfatului, purtătorii de torțe s'au postat într'un lung șir, începând dela locuința d-lui Mureșianu până pe la mijlocul stradei Vămii. Mulțimea publicului s'a strâns în fața casei d-lui Mureșianu, situată în centrul pieței. Drept în față se așezase muzica orașului, care, făcându-se liniște, a intonat puternicul marș jubilar al »Gazetei«, compus din incidentul acesta serbătoresc de d-l prof de muzică Iacob *Mureșianu*. După executarea marșului, care a fost primit cu aplauze furtunoase, și a unei frumoase uverturi, părintele **Dr. V. Saftu** a adresat directorului nostru, care s'a ivit la fereastră, următorul discurs însuflețit:

Frate Aurel!

Nu îndrăsnesc, să te agrăiesc altfel de frică, ca să nu te superi: Tu, în toată viața ta, i-ai zis ori și cărui Român, fără deosebire, celui mai mare *domn*, ca și celui mai mic *opincar*: *Frate!*

Nici că se poate un adevăr mai sfânt și o vorbă mai dulce decât asta: Pentru că noi, toți Românii, *la un loc, domni și popor*, suntem între noi frați buni din unul și acelaș sânge; pentru că noi, toți frații Români, suntem în acelaș timp fiii nemuritorului împărat, Traian!

Așezați de el aici, noi, fii de împărat, cu toate grijile și năcazurile, cari le-am îndurat și le îndurăm de optspre-

zece veacuri, am fost și suntem cei mai credincioși fii ai patriei noastre.

Locuitori băstinași ai acestui pământ sfințit prin șiroaiele de sânge al moșilor și strămoșilor noștri, ca cetățeni absolut conștii de toate datorințele, dar și de toate drepturile noastre, cum ne vezi, am venit astă-seară înaintea ta cu făcliile aprinse.

Fumul lor se înalță drept în sus spre cer, ca fumul lui Avel!

Am venit să te preamărim: Pentrucă peste 30 de ani de zile, Tu, neînfrânt și neînfricat apostol al neamului nostru, ți-ai stors sufletul tău nobil și inima ta curată în picăturile condeiului, care nu ți-a căzut din mână nici ziua și nici noaptea.

Ai veghiat, ca o sentinelă neadormită, întru puternica apărare a drepturilor sfinte, cari să cuvin mult cercatului nostru popor, întru înălțata ocrotire a celui mai scump odor, care-l avem noi pe lume, a mult iubitei noastre limbi românești!

Picăturile condeiului tău sunt tot atâtea miliarde de nestinse schintei, cari au străbătut adânc în sângele tuturor fraților noștri!

Nu există putere omenească, ca să le scoată pe ele de acolo, de unde sunt și unde e locul lor!

Pentru această mare muncă primește și cu această ocazie adâncul nostru prinos de recunoștință!

Fi convins, frate Aurel, că munca ta a căzut pe pământ bun, că nu va trece multă vreme și va da rodul dorit!

Intre inima ta și între inimile noastre s'a închegat un lanț puternic, pe care nici puterile iadului nu-l vor sfărâma!

Suntem hotărâți cu mic și mare, tineri și bătrâni, bărbați și femei, cu un cuvânt toată suflarea românească să-ți urmăm Ție în ce privește nefățărita dragoste de limbă și de neam!

Suntem firm hotărâți, să ne apărăm cu toată puterea mult cercatul nostru neam și prea iubita și prea scumpa noastră limbă românească!!!

In această nădejde, care stă neclintită ca o stâncă de granit, îți zicem cu toții din toată inima noastră:

Trăiască între vrednici vrednicul nostră frate, *Dr. Aurel Mureșianu!*

Trăiască!

Trăiască!

Ultimele cuvinte ale oratorului au fost acoperite de nesfârșite urări de »să trăiască!« la adresa d-lui Dr. A. Mureșianu.

Făcându-se iarăși liniște d-l Dr. Aurel Mureșianu a rostit din fereastră cu voce puternică următorul cuvânt des subliniat de aplauzele mulțimei:

Fraților! Adânc mișcat de manifestația voastră de dragoste, vă zic: *Onoarea ce o faceți azi „Gazetei Transilvaniei“, neuitaților ei conducători de pe vremuri și mie*, se răsfrânge asupra poporului nostru și este *un prinos de cinste adus națiunei române*, pentru ale căreia mari idealuri de libertate, cultură și progres au muncit și au luptat 70 de ani neîntrerupt toți cei ce s'au grupat în jurul acestei gazete românești din Ardeal.

Și acești bărbați nu se restrâng la un cerc local, ori provincial, ci ei dela început, dela 1838 când a apărut mai întâiu *„Gazeta de Transilvania“*, s'au concentrat în jurul ei din toate țările locuite de Români, vestind prin condeiele lor epoca redeșteptărei naționale a Românilor.

Manifestațiunea d-voastră de față este dar, cum am zis, un omagiu adus tuturor luptătorilor pentru *redeșteptarea și cultura neamului românesc.*

Mai are însă sărbătoarea jubilară de astăzi o însemnătate mare și deosebită pentru noi Românii din Transilvania și Ungavia, căci prin ea *se pune o miezuină în lungul drum*, ce am trebuit și trebue încă de aci încolo să-l străbatem cu extraordinare jertfe și lupte, ca să ajungem la *ținta* urmărită și de părinții și propărinții noștri, la ținta emancipărei noastre naționale.

Aceasta miezuină dovedește totodată continuitatea în luptele noastre pentru limbă, naționalitate și deplină egală îndreptățire.

In strânsa legătură a trecutului nostru cu prezentul veți găsi, domnilor și fraților, vom găsi cu toții *garanța cea mai tare și sigură pentru viitorul nostru ca popor, la care viitor — martor ne e Dumnezeu, — nu renunțăm și nu vom renunța niciodată!*

Fraților! N'am cuvinte destul de puternice spre a arăta mulțumirea adâncă, ce-o simt pentru cuvintele calde, eșite din inimă sinceră românească, ce mi-le-a adresat vorbitorul vostru, fratele și părintele mult prețuit; îl pot asigura însă, vă pot asigura pe toți, că dacă voiu avea zile, mă voiu strădui a mă face vrednic și în viitor de iubirea voastră.

Ca încheiere vă doresc din suflet — Domnilor și Fraților — *să aveți bucuria și satisfacțiunea de a vedea roadele bune* ce le va aduce încă de aci încolo jertfa desinteresată depusă în timp de șapte decenii pe altarul națiunei noastre de bărbații, cari s'au înrolat sub steagul *„Gazetei Transilvaniei“*.

Să trăiți!

Terminând d-l Mureșianu, mulțimea enormă a izbucnit în nouă și nesfârșite manifestațiuni la adresa vorbitorului.

Masa comună.

In sunetele muzicei orășănești și între puternice strigăte de »Trăiască« la adresa ziarului nostru și a directorului său, imposantul conduct de torțe a defilat înaintea dlui Mureșian și încunjurând casa »Sfatului« a traversat strada Vămei. Pe livadia Poștei torțele au fost stânse și mulțimea publicului român s'a îndreptat spre grădina Otelului Nr. 1, unde a fost o masă comună.

Banchetul, la care au luat parte câteva sute de persoane din toate clasele societății Române brașovene și din Țara Bârsei, între cari numeroase dame pe cum și femei din popor, a fost prezidat de părintele *Dr. V. Saftu*, care a deschis seria toastelor printr'un frumos discurs, în care a apreciat însemnătatea zilei. Dl advocat Ioan *Lengeru* președintele comitetului aranjator, a închinat pentru popor, care a dat o dovadă atât de frumoasă de disciplină și însuflețire la aceasta serbare jubilară. Redactorul »Gazetei« Dl *Victor Branisce* a comunicat adunării salutările frățești ale dlui *Aurel Mureșianu* și a închinat pentru unirea în cugete și simțiri, care trebue să domnească mai pe sus de toate între Românii noștri în zilele acestea de grele încorcări. Părintele *Moise Brumboiu* din Tohanul vechiu a închinat pentru aranjatorii festivității, încoronate de un succes atât de strălucit. Dl Petru *Popovici* într'un însuflețit discurs a relevat importanța »Gazetei« în luptele noastre politice și culturale din vechime până în ziua de azi și a închinat pentru deputații români naționaliști din dieta ungară. A mai vorbit dl V. *Branisce* pentru femeile române, care prin prezența lor în număr atât de frumos la acest banchet, au ridicat importanța zilei, iar părintele Dr. *Saftu* a încheiat seria toastelor mulțumind celor de față pentru dragostea și viul interes cu care au luat parte la serbările iubilare aranjate în onoarea »Gazetei«.

Intre toaste »Acordul« a executat frumoase cântări românești producând multă însuflețire și veselie.

*

Incheind raportul nostru despre aceste frumoase serbări nu putem să nu relevăm meritele ce și-le-au câștigat la aranjamentul grandiosului conduct îndeosebi d-nii *Dr. V. Saftu* și *Petru Popovici* asistați de un comitet al tinerimei noastre. Drept mulțămită să le servească faptul entuziasmului ne mai pomenit, ce s'a manifestat în această zi memorabilă, care va rămânea pururea intipărită în sufletele Românilor din Brașov și împrejurime.

v.

*

In decursul serbării de Duminecă d-l adv. I. Lengeru, președintele comitetului aranjator, a mai primit următoarea telegramă:

Fofeldea, 21 Iunie. Cu inima și sufletul ne asociem la serbarea națională a „Gazetei“ noastre. Trăiască vrednicul și meritatul ei director Dr. Aurel Mureșianu.

N. Tetra-Petrescu, Alexe Maniu înv., *Ioan Maniu*, cassar de bancă, *Octavian Petru, Iacob Nastase.*

La isbucnirile »Unirei«.

Lupta dela 4/17 Iunie publică dela un credincios al bisericei unite, un articol în care se zice între altele:

»Gazeta Transilvaniei« în numărul său dela 9 Iunie reproducând articolul de fond despre starea deplorabilă a preoțimei și bisericei noastre unite, publicat în nrul 22 al »Unirei«, îi face unele observări, cari nici decum nu le vin la socoteală domnilor din Blaj. Ca credincios al bisericei române unite îmi permit a-mi face și eu unele reflexiuni.

E caracteristic, că acești domni, cari se girează de reprezentanții exclusivi ai bisericei noastre (adecă și ai credincioșilor nu numai ai clerului), își ies din sărite de câte ori e vorba de-a acorda și mirenilor o oarecare ingerință nu asupra interpretării canoanelor și dogmelor, — la aceea ce nime nu râvnește, — ci asupra conducerei și administrației bisericei, care în cele din urmă e constituită din ei și e susținută din sudoarea lor. Și apoi domnii dela »Unirea« se mai plâng, că glasul bisericei noastre, respective al celor din fruntea ei, nu-l ia nime în samă, pașii ce-i fac Archiereii în interesul bisericei și al preoțimei rămân fără succes. Nu vreau să înțeleagă, că glasul conducătorilor numai așa are greutate și întimpină respect, dacă massele poporului stau la spatele lor și dacă în chestii importante nu lucră numai după capul lor, ci ca mandatari ai poporului, pe baza directivelor date de o corporațiune compusă din reprezentanți aleși de popor, provăzută cu autoritatea recerută... De recunoașterea necesității unei conlucrări mână'n mână cu credincioșii, »Unirea« nici nu vrea s'audă de așa ceva; dlor nu vreau să stea de vorbă cu reprezentanții poporului, care le dă pânea și puterea.

Se mai miră cineva, că poporul nostru dovedește un indiferentism consecvent față de soartea preoțimei și a bisericei conduse în mod absolutistic?

Dacă cei din jurul »Unirei« vor lupta în direcția de-a pune capăt sistemului absolutistic, ce domnește în biserica noastră unită dându-li-se și adevăraților susținători drepturile ce li-se cuvine (nu numai »dreptul« de-a plăti), atunci vor putea afirma cu tot dreptul, că ei »reprezintă biserica greco-catolică«.

Deocamdată însă noi, credincioșii laici ai sfintei noastre biserici, îi considerăm de ceia-ce sunt: aderenți ai unui sistem învechit absolutistic, susținut de cei dela putere cu o perseveranță deamnă de-o cauză mai bună, sistem, din care poate că va fi având folos o mână de oameni, dar din punctul de vedere al binelui și prosperării întregei biserici e vrednic de-a fi nimicit fără nici o cruțare«

Din România.

Bucureșli, 9 Iunie.

Teatrul Liric, care a fost până de curând proprietatea unor Evrei, a fost zilele acestea cumpărat de d. Leon Popescu proprietar.

Acest lucru trebue să bucure pe ori ce iubitor al artei dramatice și al artei naționale sau cu scopuri de cultură națională — care știe câtă exploatare era în acest teatru începând cu direcția foarte lacomă de beneficii și isprăvind cu oameni de serviciu, lacomi și ei de câștiguri. E cunoscută apoi lipsa oricărui criteriu în alegerea pieselor, îndeosebi în ceeace privește partea lor morală-educativă.

Proprietarul a și închiriat teatrul dlui Const. Grigoriu, întemeietorul și conducătorul trupei române de operete, care în reprezentațiile ei din primăvară a întrecut așteptările publicului.

*

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Congresul profesorilor de istoric.

Impresii de Neptun.

(5) — Urmare. —

Locul de întrunire era masa, oferită de comuna Iași, la seminariul Veniamin. In imediata apropiere este școala aceasta, liceu (gimnaziu complet), unde sunt mulți bursieri ai instituției, înființate de cucernicul părinte Veniamin.

Aici se dă pe lângă instrucția din celelalte școale o deosebită îngrijire și creșterei religioase. Se vede și la acest seminar înrâurința tehnicei moderne: adaptările făcute sunt toate cu mult rezon. Vedem sale frumoase de învățământ, coridoare spațioase betonate, păreții decorați cu diferite icoane didactice: tabele istorice, hărți etc.

Masa așezată într'o vastă sofragerie. La capăt d-l ministru, lângă d-sa venerabilul primar d-l Gane, în fața directorul seminarial, decorat cu o frumoasă cruce preoțească, apoi statul major școlar, în fine noi cei mai mici. Mi-am ținut și cu acest prilej obiceiul de a-mi îngrădi pe cât se poate stomachul și a da mai mare grije urechilor. Nu mi-a părut de loc rău, că am lăsat unele bucate să-mi treacă pe dinainte și paharele de șampanie să le soarbă un vecin mai cu secetă în gât.

Am avut momente de mare duioșie, când părintele director ne-a tălmăcit la toți cauza alipirei și dragostei, cu care datorează seminarul d-lui ministru, prezent între noi. Ne-a arătat solicitudinea d-lui ministru de a mări și a întări acest frumos institut, fală a Ieșenilor; ne-a spus sincer fazele și munca stăruitoare, prin care s'a putut obține mărirea școalei. Drept mulțămită închină în sănătatea d-lui ministru. Imediat se scoală adânc emoționat d-l Haret. Vorbește din inimă, făcându-și cu multă modestie o schiță autobiografică, din care am aflat, că d-sa s'a născut dintr'o familie simplă, într'o căscioară din Iași; o cauză mai mult de a fi patronul acestui oraș ca ministru; dar mă întreb eu: ce lucru bun nu patronează d-sa?!

Nimerit a închinat și un coleg pentru simpaticul literat-primar d-l Gane. Se vedea ce mângăiere e pentru dumnealui recunoașterea muncii cinstite, adusă tribut neamului său iubit. N'afla cuvinte să-și arăte bucuria, că ne poate ospăta ca primar, și-i era greu să-și spună sentimentele, ce-l stăpâniau în aceste momente, atâta era de mișcat, el, care altfel scrie atât de curgător și limpede. Micile pause dintre vorbiri ni-le-au ocupat foarte bine corul elevilor seminariali; am auzit voci foarte bune, instrucție bună muzicală, așa că am rămas în credință, că preste tot capitala Moldovei e bogată în cântăreți.

După masă am căutat îndată să fac cunoștință personală a iubitului novelist. M'am prezentat singur, spunându-i din ce margine de țară am venit, și declarându-i, că-l cunosc de zeci de ani din frumoasele d-sale novele și ultimele scrieri mi-l'au înfățișat așa de fidel, încât l'am recunoscut, fără să mai întreb pe cineva. Mi-a strâns mâna cu multă căldură, și părea, că nu voește să și-o mai deslipească de a mea.

Pe după prânz eram invitați și așteptați la o reprezentație muzicală-declamatorică-teatrală, aranjată *la școala normală de fete »Vasile Lupu«*. La început ne-am cam speriat de programul lung, — erau vre-o 16 puncte — dar după ce am ascultat un punct două de declamații, cântece, orchestră, nu ne mai săturam de a ne încânta la aceste audiții interesante, cu atât mai mult, cu cât și ochi-și aveau partea lor. Fete drăgălașe, vii, costume naționale frumoase: era ca un câmp, smăltat cu cele mai variate și parfumate flori, cari pentru un moment erau vrăjite să cânte. In deosebi efect, miraculos, aș putea zice au produs cântecele câmpenești, împreunate cu jocuri câmpenești. Vre-o 10 fetițe dela școala de aplicație, în haine albe — păreau îngeri adevărați — cântând foarte drăguț, executau și diferite mișcări: de tors, țesut, secerat etc. Eu cred, că a fost cel mai atrăgător și mai succes punct al programului. Bine ar fi, dacă s'ar introduce aceste cântece și jocuri în toate școalele noastre de copii! Atrag atențiunea celor chemați.

Și acum îmi vine minte ce duios ne-am depărtat din această veselă grădină, pentru ca să azistăm și la concursul de oină, concurs ținut pe frumosul platou dela Copou. In frunte cu activul nostru prezident D. Onciul am suit în tramvaiul ce duce la Copou. Nici unul dintre noi nu mai fusese și astfel făceam acum esperiență. La ultima stație coborâm în nădejdea de a ne amesteca îndată în publicul din jurul jocului. Ce să vezi?! Ne uităm în dreapta, ne uităm în stânga

A. S. R. Principele *Ferdinand* a fost Zilele trecute în călătorie pe Dunăre. A făcut acum călătoria, la care nu putuse lua parte împreună cu Suveranii, fiind atunci în Petersburg. Ceeace la îndemnat mai mult să se îndrepte spre gurile Dunărei este vânătoarea, care e cel mai plăcut sport pentru Principele Moştenitor.

S'a oprit mai multă vreme la gura braţului St. Gheorghe, în satul cu acelaş nume, unde a fost salutat de autorităţi şi de populaţie. A luat parte la serviciul religios la Biserică şi a cercetat şi şcoala satului, însoţit peste tot de mulţimea înveselită de prezenţa Moştenitorului şi de ariile muzicei Regimentului 33 din Tulcea.

Pentru Duminecă (8 Iunie) ora hotărîtă înapoiarea Prinţului la Bucureşti, şi apoi plecarea la Sinaia, unde şi-au luat reşedinţa de vară Familia regală şi princiară.

*

Eri au sosit în Bucureşti *17 elevi ai Academiei de comerciu din Budapesta.*

Au venit pe un vapor ungar pe Dunăre, până la Giurgiu, unde au vizitat oraşul şi portul Romadan.

După câtva timp de şedere în Bucureşti reîntoarcerea se va face prin Predeal, pe Valea Prahovei, unde excusioniştii au de gând să viziteze mai multe stabilimente ale industriei petroleului.

M.

Cronici bucureştene.

„Moşii“ sunt în agonie. Am trimis înştiinţare atunci când înviaseră, când se vor ceti aceste rânduri, nu vor mai fi »Moşii«.

A fost bun acest an pentru Moşi. In cele două săptămâni cât a ţinut toiul lor, nu mai încăpeau, în deosebi după prânz şi seara, vizitatorii din oraş sau cei dela ţară.

Dar orăşeanul se duce în târgul Moşilor mai cu seamă seara. Acuma, cumpăratul ca cumpăratul — târgul e deschis şi seara până târziu — dar mai mult distracţia: să vezi lumea cum curge — şi ea cu gura căscată — în valuri dela Obor spre grădina Eliad şi înapoi; s'o vezi cum petrece căscând gura la toate minunăţiile pe cari neamul lui Israil le-a adus în târg sau trăgând în societate »un chil« sub umbrar, la *Eliad*. Şi cetăţenii de ori-ce categorie (cetăţenii cari se respectă) îi trag toţi cel puţin câte — un chil pentru întreaga societate.

*

Ţăranii, cari în trecutul nu tocmai îndepărtat întindeau atâtea hori în grădina Eliad, vin acum în număr destul de mare, dar de bună seamă nu atât de mare ca în acel trecut. Ei vin pentru cumpărături (în deosebi vase şi obiecte de lemn şi de pământ) şi mai vin pentru petrecere, pe care n'o fac jucând, ci privind la tot ce se găseşte prin prejur.

Lăutarii nu mai cântă de joc, ci pentru plăcerea acelor ce-au întins masă cu berea modernă, alături de care, de voie de nevoie, s'au modernizat şi mititeii tradiţionali. Sub o baracă joasă, într'o »prăvălie« simplă şi improvizată, la mese lungi de brad, familiile ţărăneşti consumă şi ele fleici, ţuică şi mititei în tovărăşia lăutei, care pe lângă horile şi cântecele ţărăneşti mai amestecă şi câte-o ţirîitură din sentimentalismul destrăbălat şi deşuchiat al mahalalei.

*

Dar în deosebi în timpul serii Moşii sunt atrăgători prin mulţimea mare de vizitatori, prin lumina care cade peste atâtea culori amestecate, prin sunetele amestecate de trâmbiţă, de clopot, de glas omenesc. Intr'o parte răsună glasul »negustorului« care face reclamă la smochine, la alune prăjite, la distracţia americană, la turta dulce, la »încercarea norocului«, la limonadă, — 2 pahare »la cinci« —, în altă parte sună clopotul la taraba jidovească şi chiamă pe acei, cari numai spre biserică se mai îndreaptă la chiemarea clopotului. Imbrăcat în costume fantastice, femeieşti sau bărbăteşti, de marchiză sau de general pe jumătate rupt, se dă peste cap îşi duce gura la urechi, face ghiduşii cari pe el singur îl fac să se tăvălească de rîs, iar pe ceilalţi să caşte gura: »mare distracţie americană domnilor, cocoş cu două coarne, numai un ban! Ultima reprezentaţie pentru astă-seară. Un pui de lup cu cinci picioare. Un ban intrarea; se dă una sută lei celui ce va zice că n'a văzut; una sută lei, una sută lei pentru un ban!«

Altă lume se grămădeşte spre circul cu 80 de cai şi 50 de artişti spre »Drama dela Lisabona« cel mai nou material pentru reclama şi romanul evreesc de fascicolă; alţii spre umbrarul mare al berăriei improvizate, unde pe lângă o muzică »militară« cu costume şi instrumente de căpătat, cântă şi joacă aşa numitele »turcoaice« din mahalaua Bucureştilor. Antreprenorul, care e tot atâta Român pe cât cântăreţele sunt Turcoaice, dintr'o poziţie respectabilă, de lângă prăvălioara lui de bouturi şi mâncări, îşi plimbă prin tot întinsul umbrarului ochii lui mici, vârâţi afund în căpăţina mare de Bulgar. Două prietene de la mahala se ţin de braţ şi stau răpite de cântecul »O noapte senină de vară«, iar doi dălcăuci le dau târcoale îngânând acelaş cântec...

Prin mijlocul valului, care abia curge atât ziua ca şi noaptea, îşi face loc lumea mai simandicoasă care trece în trăsură sau în automobil cu baloanele agăţate fluturând în vânt, cu strigătul vizitiului care cere loc.

STIRILE ZILEI.

— 10 Iunie v.

Procesul »Gazetei Transilvaniei«. Astăzi are loc în faţa senatului de acuză a tribunalului din Târgul Mureşului pertractarea esceptiunilor înaintate de acuzatul I. *Spuderca* în cauza procesului intentat ziarului nostru pentru reproducerea cunoscutei scrieri a poetului Björnsterne Björnson, apărută în »Le Courrier Européen« sub titlul »Opresiunea maghiară«. Apărarea la aceasta pertractare o susţine d-l advocat Dr. Enea *Draia* din Târgul Mureşului.

Examenul de maturitate la gimnazlul nostru. Eri după amiazi s'a terminat examenul de maturitate la gimnaziul nostru cu următorul succes: Din 36 candidaţi, cari s'au supus la examenul oral, au eşit cu nota generală *foarte bine 11*, (dintre cari 9 din toate obiectele), George *Biraescu*, Emilian *Giurgiu*, Petru *Iorgovan*, Victor *Jula*, Mihail *Lupaş*, Aurel *Mager*, Constantin *Moarcăs*, Romul *Muntean-Onofreiu*, Oprea *Rodean*, Vasile *Tampa* şi Ioan *Vintilă*; cu *bine 8*: Ioan *Burduloiu*, Miron *Creţu*, Niculae *Mihuţiu*, Aurel *Montia*, George Tit *Popoviciu*, Ioan O. *Ştefanovici*, Teodor *Serb* şi Iosif *Vlad*; *maturi 9*: Coriolan *Babeş*, Andreiu *Blaga*, Ioan *Cuşută*, Moise *Grama*, Valeriu *Judele*, Romul *Molin*, Ştefan *Oţel*, Ilie *Reou* şi Avram *Tâmpănar*, iar opt inşi au fost avizaţi la examen de corigenţă din câte un obiect pe Septemvrie a c.

Congres cultural în Iaşi. Studenţii ieşeni au decis ca în cursul lunei Octomvrie să se ţină la Iaşi un mare congres cultural, la care să ia parte delegaţi şi studenţi Români din Transilvania, Bucovina, Basarabia, Macedonia şi din toate părţile locuite de Români. La acest congres vor lua parte deasemenea şi delegaţi din toată România.

Necrolog. Sâmbătă în 20 Iunie st. n. a încetat din viaţă în Deva, *Romulus Nicoară*, fost contabil la institutul de credit »Ardeleana«, în etate de 40 ani. Inmormântarea a avut loc Luni.

— In Şarmaşel a încetat din viaţă în 20 Iunie n., parochul gr.-cat. *Ioan Micu*, în al 65-lea an al vieţii şi al 40-lea al preoţiei. Inmormântarea a avut loc eri.

Odihnească în pace!

† Carol Fabricius, mulţi ani preşedinte al camerei comerciale şi industriale din Braşov, unul din cei mai activi şi mai devotaţi fii ai oraşului Braşov, a răposat Sâmbătă, în etate de 84 de ani. Eri s'a făcut inmormântarea, participând un public foarte număros din toate clasele şi naţionalităţile.

Reprezentanţa oraşului Braşov va ţinea mâne o adunare generală-ordinară. La ordinea zilei este între altele alegerea pentru posturile de controlor şi perceptor al cassei oraşului, ocuparea prin alegere a locurilor ce vor deveni vacante prin cele două alegeri dintâi şi alegerea forestierului orăşenesc.

Ofiţeri români decoraţi de Impăratul Japoniei. Impăratul Japoniei a conferit următoarele decoraţii: D-lor colonel Patraşcu, directorul infanteriei din ministerului de războiu, ordinul »Soleil Levant«, în gradul de comandor; căpitan Lucian Trantomir, dela ministerul de războiu, ordinul »Trésor Sacré«, în gradul de ofiţer; locotenent Naum, aghiotantul ministrului de războiu, ordinul »Trésor Sacré«, în gradul de cavaler.

Manifestaţie feministă. Din Londra se anunţă că o mare manifestare a femeilor, cari cer dreptul de vot, a fost organizată Duminecă după amiază. Manifestantele s'au îndreptat spre Hydepark în procesiune. S'au rostit mai multe discursuri. Au fost cu totul 40.000 femei şi câteva mii de membre ale partidului lucrător independent. Ordinea n'a fost turburată. Procesiunea era escortată de poliţişti călare. Veniseră pe lângă reprezentantele multor oraşe de provincie şi numeroase reprezentante din Norvegia, Suedia şi alte state europene.

Pressa bulgară propovăduieşte războiu contra Serbiei. După ştiri din Belgrad cercurile conducătoare bulgare ar fi cerut guvernului sârbesc să ia măsuri pentru stârpirea bandelor sârbeşti din Macedonia, cari terorizează populaţia bulgară de-acolo.

· Rectificare. In numarul de ieri 10 (23) Iunie al foaei noastre s'au strecurat câteva erori de tipar conturbătoare de senz. In articolul prim, pag. I, coloana 1, rândul al 12-lea de sus în jos în loc de „a-şi aşterne rezoluţia pentru maghiarizarea lor de egoizm“ este a se ceti corect „a-şi aşterne rasolniţa pentru maghiarizare etc.“ — In art. „La isbucnirile Unirei“, pag. II col. 3-a rândul ultim, în loc de „Primiţi-le ca venite dela mine“ este a se ceti „primiţile ca venite dela inimă“. — La Varietăţi, rândul 1, în loc de: „Un nou fel de sarcină“ este a se ceti „un nou fel de scrimă“.

Concertul sodalilor români din Cluj.

— 21 Iunie, 1908.

Reuniunea sodalilor români din Cluj înfiinţată la anul 1871 prin mintea şi inima fostului profesor de universitate Dr. Gregoriu Silaşi şi a contimporanilor săi, după o stagnare de mai mulţi ani îşi începe iarăş activitatea sa.

Oameni noi păşesc pe urma celor vechi; îi prinde dorul să lucreze aşa ca giganţii lor antecesori.

Reuniunea a fost înfiinţată de un grup de oameni, cari întruniţi reprezentau în mod norocos inima, voinţa şi ştiinţa, pentrucă toţi erau pătrunşi de simţul de datorinţă de a nutri un spirit social bun şi de a întări şi susţinea elementele noastre în acest centru cultural.

Dr. Silaşi în statutele reuniunei arată scopul reuniunei în următoarele:

§. 1. »Sodalii români din Cluj se întrunesc pe baza statutelor prezente într'o reuniune, ce-şi propune de scop înaintarea membrilor săi în cultură, nutrirea spiritului social între ei şi cu deosebire propăşirea lor întru câştigarea cunoştinţelor reale«.

Reuniunea a debutat astăzi cu un concert, care a dovedit două lucruri vrednice de a fi date publicităţii. Unul e faptul dovedit deja, că Clujul dispune de lucrători cu simţ faţă de afacerile noastre sociale-culturale. Al doilea e adevărul constatat şi de astă dată, că oameni mici sunt în stare prin muncă desinteresată a înprieteni pe *domnii noştri* cari trăind în partide nu sunt capabili a se întruni umăr la umăr nici în cestiuni de interes public, încât te cuprinde mila faţă de massele mari, care aşteaptă lumină dela cărturarii săi.

In jurul acestui concert au lucrat oamenii cei mai mici, cari însă sunt pătrunşi de convingerea, că neînţelegerea domnilor nu poate împiedeca împlinirea datorinţelor impuse tuturor cărturarilor noştri.

Părintele capelan *Eugen Pecurariu*, noul preşedinte al reuniunei, a învitat la concert pe domni nu numai cu învitările îndatinate, ci şi cu ţidule roşi, în cari arătând influinţa de încurajare, ce ar avea-o prezenţa d-lor, îi roagă să se presente în număr complet. Domnii se prezintă şi tot domnii rămân departe de teamă ca nu cumva să facă prin prezenţa lor vre-un serviciu partidelor.

Trist destul când şi afacerile binelui comun le legăm şi facem dependente de cearta ridiculă şi de intriga, pentru susţinerea căreia domnii îşi cheltuiesc puterea. Dumnezeu vă lumineze mintea şi vă curăţască inima ca să fiţi în stare a vă întruni baremi în munca, cu care datoriţi masselor curate la suflet!

Cu plăcere s'a constatat dexteritatea tânărului dascăl *Andreiu Pora*, care a dovedit că ştie lucra şi afară de cei 4 păreţi ai şcoalelor. Hărnicie, simţ şi voinţă documentate cer pe cale justă sprijin şi considerare pe viitor.

Acompaniametul l'a pian l'a susţinut un membru al orchestrei militare în uniformă militară. Ar fi fost bine şi cuviincios, ca să se fi putut angaja vre-o persoană dintre damele sau domnii noştri. Industriaşii sunt elemente dintre celea mai inteligente; sprijin le trebuie şi nu ignoranţă şi indolenţă. Industriaşii sunt 19 în cor, dar arată o animaţie şi o încurajare câştigată dela conducătorii actuali astfel, că pe viitor sperăm a-i vedea întruniţi în număr şi mai mare.

La concert au fost reprezentaţi şi Blăjenii prin esmişii ca oaspeţi din sânul reuniunei industriaşilor români din Blaj

D.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 23 Iunie. In cameră se continuă discuţia proiectului de lege despre darea pe alcohol şi fiind anunţat un mare număr de oratori, discuţia va ocupa probabil întreaga săptămână. In şedinţa de eri a vorbit contra proiectului şi dep. V. *Damian*, luând în apărare interesele micilor economi.

Viena, 23 Iunie. In toate universităţile şi şcoalele superioare politehnice studenţeşti *a încetat greva*. După o durată de aproape trei săptămâni cursurile au fost reluate. Pretutindeni liniştea este perfectă.

Diverse.

Pălăriile »Panama“. Pălăriile »Panama« sunt foarte la modă şi anul acesta. Puţini ştiu valoarea locativă a unei panamale. Paiul, din care se confecţionează aceste pălării, provine dintr'un fel de bananier numit »toquilla«. Valoarea comercială a paiului necesar pentru o pălărie costă acolo 1.75—2 lei. Atunci cum se esplică scumpetea acestor pălări? Dacă paiul este eftin, apoi lucrul costă foarte mult. Acest pai nu se poate împleti decât în umiditate, dimineaţa şi seara şi operaţiunea este atât de complicată, încât o pălărie este gata abia în 10 ba chiar 20 zile. La cele mai bune, care se vând în Europa cu 200—300 lei, timpul întrebuinţat pentru confecţionare este de o lună de zile.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

înainte, înapoi, nici un semn de public. Incepem noi: oină-oină unde eşti? Un trecător ieşan, înţelegându-ne năcazul, ne spune, să mergem numai înainte, că vom vedea în curând semne de oină. Aşa am făcut şi aşa a fost; curând au început să răsară tribuna celor aleşi, apoi stegulete şi privitori, dară vedem, că trebue să întoţim paşii ca să mai avem parte a azista la ultimele faze ale jocului.

Foarte brav s'a purtat presidentul nostru, care deşi puţin dificil la umblet, n'a ezitat un moment a ne conduce la o preumblare de forţă, şi astfel curând am sosit, fiind invitat dumnealui la masa arbitririlor, presidată de d-l ministru, iară noi primind locuri în dreapta şi stânga acestei tribune. Ne-am convins şi în cazul de faţă, cât poate ridica un ministru pe subalternii săi; fără să arătăm cea mai mică pretenţie, domni oficeri şi alt public ne-au oferit la moment locurile proprii, având în chipul acesta liniştea şi comoditatea cuvenită spre a urmări mersul jocului. Se dase luptă între elevii aleşi dela trei şcoli: dela liceul sf. Sava din Bucureşti, liceul din Botoşani şi şcoala normală din Câmpu-lung,

Bătut a fost liceul din Botoşani; acum avea să se decidă învingerea între Bucureştenii şi normaliştii din Câmpulung. Simpatiile azistenţei — mai ales ale tinerimei şcolare — erau la început pentru Botoşăneni — erau doară Moldoveni —, acum pentru cei din Câmpulung, deşi toţi trebuiau să recunoască, că mai bine pregătiţi, mai desteri şi disciplinaţi erau elevii Sf. Sava. Norocul însă a satisfăcut publicul şi normaliştii au eşit biruitori. Era seară deja, când s'au făcut formalităţile de încheiere, când d-l ministru rostind câteva cuvinte alese de mulţumire şi îndemn a predat învingătorilor, semnul vădit al triumfului, o statuetă de bronz, reprezentând puterea, iar singuraticilor elevi diferite decoraţii, neajungând şi pentru cei din urmă a scos frumuşel portofoliul şi luând o piesă de aur, între aplauzele generale, a dat'o tînărului elev.

Mare era mişcarea în public; cu atât mai mişcaţi erau învingătorii şi cu deosebire măestrul lor, profesorul de gimnastică. A fost un moment penibil, când acesta ţinând să dea expresie mulţumirii sufleteşti, nu afla cuvinte potrivite, si foarte dificil încopcia frazele, ceeace a folosit un hătru dela spate, care-i şoptia câte năzbutii, încheind scurt: Trăiască Majestatea Sa şi familia regală, care poartă toată solicitudinea pentru oină! Un râs homeric a pus capăt acestei scene. (Va urma.)

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1907 2 Iunie	Activ:	1908 24 Maiu	1908 31 Maiu
113.410,318	79815318 Reser. metal. aur 90670961 33595000 „ Trate aur 37854000	128.792,581	128.524,961
1.569,466	Argint și diverse monede	1.928.975	1.894,318
93.194,965	Portofoliu Român și străin. . . .	72.734,344	73.319,873
10.308,700 19.844,588	*Impr. contra efec. publice 7878000 „ „ „ în cont-corent 17595440	25 387,751	25 473,440
11.999,840	Fonduri publice	11.999,699	11.999,699
15 871,054	Efectele fondului de reservă . . .	15 550,233	15 550,233
3.259,121	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3 230,621	3.230.621
5.876,594	Imobile	5.947,672	5 947,920
640.256	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	689,982	690 117
794,334	Cheltueli de Administrațiune . . .	741,643	753 011
103 536,337	Depozite libere	104.835.829	105 350 579
4.123,376	Conturi curente	2.876,107	2 424 038
21.819.818	Conturi de valori	26.073 745	25.977 345
406 248,767		400.789,182	401.136,165
	Pasiv:		
12.000.000	Capital	12.000,000	12.000,000
22 971 453	Fond de rezervă	24.850,121	24 850,121
3.404 192	Fondul amortis. imob. și material .	3.664,810	3.664,810
262.849,220	Bilete de Bancă în circulațiune . .	253 965,780	253 731.800
1.487,565	Dobânzi și beneficii diverse . . .	1.472,642	1.538,855
103 536,337	Depozite de retras	104 835,829	105.350 579
—	Conturi curente	—	—
406.248 767	Scomptul 5% * Dobânda 5½%	400.789,182	401.136 165

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.